

Redacțiunea, Administrațiunea,
și Tipografia:
Brașov, piața mare Nr. 30.
Scrisori nefrancate nu se
primesc. — Manuscrise nu se
retrimet.
INSERATE se primesc la Admi-
nistrațiunea în Brașov și la ur-
mătoarele Birouri de anunțuri:
în Viena: M. Dukas, Hansrich
Schalek, Rudolf Hoste, A. Oppel-
Nachfolger; în Budapesta: A. V.
Goldberger, Eckstein Bernai; în
București: Agence Havas, Suc-
ursale de Roumanie; în Ham-
burg: Karoly de Liebmann.
Prețul inserțiilor: o serie
garmond pe e coloană 6 or. și
20 cr. timbru pentru o publi-
care. Publicări mai dese după
tarifă și învoială.
Reclame pe pagina a 3-a o
serie 10 or. séu 30 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LIX.

„Gazeta” lèse în în-care și.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șese luni
6 fl., pe trei luni 3 fl.
N-rii de Duminică 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franco, pe șese
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 franco.
Se prenumără la toate oficiile
poștale din întru și din afară
și la dd. colectorii.
Abonamentul pentru Brașov
administrațiunea, piața mare,
Târgul Iuliu Nr. 30 costă
1. pe un an 10 fl., pe șese
luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr.
Cu dusul în casă: Pe un an
12 fl., pe șese luni 6 fl., pe trei luni
3 fl. Un exemplar 5 cr. v. a.
séu 15 bani. Atât abonamen-
tele cât și inserțiunile sunt
a se plăti înainte.

Nr. 29.

Brașov, Joi, 8 (20) Februarie

1896.

Din isprăvile micilor tirani.

Brașov, 7 Februarie v.

Din Câmpia primim o scire, care caracterizează în mod deosebit starea excepțională, în care se găsec Românii din acest stat sub regimul actual.

E vorba de-o circulară. pe care solgăbirul din Ormenișul de Câmpia a adresat-o cu data de 27 Ianuarie n. c. notarilor de cerc subordinați lui. În circulară se dice din cuvânt în cuvânt:

„Să admonieză toate primăriile comunale, sub răspunderea cea mai grea, ca nimănui să nu dea testimoniu de paupertate, séu ori-ce alt testimoniu necesar a se alătura la o adresă către monarch, până când nu va fi vidimat de mine.”

Insemnătatea acestui ordin draconic o va pute aprea cineva numai cunoscând împrejurările locale și isprăvile micilor tirani din administrația comitatului, la a căror acoperire se țintesc prin acest ordin.

E vorba de-o nemulțumire, care aprópe de cinci ani de zile ține în cea mai mare agitație populațiunea mai multor comune din comitatul Murăș-Turda, Cojocna și alte comitate locuite de urmașii foștilor iobagi români.

Lanțul nedreptăților strigătoare la cer, ce li-s-au făcut foștilor iobagi cu ocaziunea așa dișei „despăgubiri” a regaliilor din 1891, — prin care „despăgubire” li-s-a luat din mâna foștilor iobagi români o avere de circa 25 de milioane florini, — încă nici aji nu s'a încheiat. Drept dovadă avem înaintea noastră un cas petrecut în Pogăcéua de Câmpia, care cas ilustrază în de ajuns pe toate celelalte.

În această comună se află nobilii și foști iobagi, cei dintâi fiind maghiari, ér cei din urmă români. Atât unora, cât și altora s'a hotărît prin sentința tribunalului r. din Tergu-Mureșului cu data de 7 Sep-

temvre 1891, ca partea cuvenită din răscumpărarea regaliilor să li-se dea la mâna.

În urma acestei hotăriri, nobilii maghiari și-au și ridicat partea lor numai decât, pe când partea foștilor iobagi, stabilită cu 4455 fl. 20 cr. ca avere privată a lor, este reținută de autoritățile administrative unguresci prin cel mai revoltător abuz și în contra tuturor dispozițiilor legii.

Sunt cinci ani de zile, de când foștii iobagi români din această comună bat la toate ușile, ba pe cât scim chiar și către dietă s'au adresat cu o petiție în cauza această, împreună cu soții lor din alte comune ale aceluși ținut. Dér toate au fost înzadar. Nici capital, nici interese nu li-s'au dat de cinci ani de zile nici un crucer.

Firesce, că împrejurarea această a produs între foștii iobagi români a amărăciune, ce nu se pôte descrie. Las', că prin faimósa „despăgubire” li-s'a făcut o nedreptate fără păreche în statele civilizate ale Europei, dér ca îns-și sfărmiturile aruncate lor de pe masa domnilor, — acele patru mii și câteva sute de floreni, cari după toate formele și dispozițiile legii constituie proprietatea lor inalienabilă, să fiă reținute prin volnicia și despotismul unor funcționari resfățați, cari nu mai vor să scie nici de lege, nici de dreptate: această e revoltător.

După ce bieții contribuabili despoiați de averea lor s'au adresat cu plângeri și petițiuni la toate autoritățile unguresci, pe unde numai au sciut, lucru firesc, că nu le mai rămâne alta de făcut, decât să-și mai încerce norocul adresându-se și la monarch.

Aci este a se căuta motivul draconicei ordinațiuni a solgăbirului dela Ormeniș. Vor fi băgat de seamă micii tirani dela administrația comitatului, că foștii iobagi păgubiți

vor să lupte mai departe pentru revendicarea dreptului lor încălcat, căutând a-și înainta justa lor plângere și la treptele tronului, — fapt, care ar aduce cu sine descoperirea volniciei sevărsite de ei.

Eată cum sciu aceste „sentinele ale drepturilor cetățenesci” să liniștescă inimile revoltate ale contribuabililor nedreptățiți! Vor să le pună scăluși în gură, ca să nu mai pótă nici măcar țipa în durerea lor.

Ordinațiunea din vorbă însă este numai o mică probă de felul, cum manevrăză satrapii unguresci de prin comitatele locuite de Români.

Așa ni-se spune, între altele, că în comitatele menționate violarea secretului epistolar față de Români a devenit regulă și că sunt fruntași de-ai noștri, cari nu mai primesc dela postă o singură scrisóre nedesfăcută. Funcționarii unguresci se cred în drept de-a spiona astfel tot pasul Românilor, călcând până și secretul epistolar.

În dietă opoziționalii tună și trăsesc în contra încălcărilor organelor administrațiunei la alegeri, dér nici unul nu vede barbaria, ce se comite față cu poporul în provincia. Se descoper și se sbicioiesc prototipurile corupțiunei, ce domnesc în tabăra celor dela putere, ca Miklos, Pulszky etc., cari fac risipă și benchetuesc cu banii contribuabililor, dér nici un glas nu se ridică în contra despoiaței sistematice a poporului țeran și în contra abuzurilor grozave, ce se sevărsesc în detrimentul lui, călcându-se legea și dreptatea în diua mare.

Este mare scandalul, ce l'au provocat ticăloșiile descoperite în dietă și merită a-se numi scandal european. Dér când se vor descoperi toate ticăloșiile, ce se comit aprópe diinic în comitate în paguba bietului țeran, atunci scandalul din european va deveni hiper-asiatic.

O scrisóre a d-lui Urechia către „Magyarország”. În numărul de aji al acestei foi, vedem publicată o scrisóre a președintelui Ligei, d-lui V. A. Urechia, prin care se desmint afirmațiunile lui „Magyarország”, că Liga ar fi luat partea d-lui Itaiu, și ar fi luat poziția contra lui Brote și Albini; și că președintele Ligei Urechia printr'asta ar fi venit în conflict cu ministrul-președinte Sturza. D-l Urechia spune, că Liga, într'o circulară către secțiunii, a declarat, că nu se pôte amesteca în afacerile politice ale Românilor din Ungaria și prin urmare nici în conflictul dela Sibiu; și a mai declarat, că ea (Liga) nici-odată n'a fost irridentistă, nici-odată n'a visat de o Daco-România, nici-odată n'a dorit nici cea mai mică slăbirea statului unguresc. Decă poșta ungurescă ar fi predat această circulară, ce s'a trimis și foilor unguresci, atunci ar fi înțeles și cei dela „Magyarország” spiritul pacinic în care a fost scrisă, și ar fi vădu, că nu e nimic adevărat din informațiunile ce le-a primit dela Bucuresci. După ce d-l Urechia mai arată, că d-l Sturza, ca ministru-președinte, n'ar tolera nici-odată în România o mișcare, care s'ar opune intereselor legale ale statelor vecine, încheia diicend, că în ajunul evenimentelor (Mileniul) ce sunt aprópe, ar fi timpul, ca presa din Budapesta să ia poziția mai puțin dușmănoasă față cu Liga română, căci d-sa este și astăzi de convingerea, că „e de lipsă alianța Ungariei cu Români, ca să avem un eveniment comun (!)!”.

CRONICA POLITICĂ.

— 7 (19) Februarie.

Majestatea Sa monarchul a primit dimisiunea fostului guvernor al regatului Boemiei, a contelui Francisc Thun-Hohenstein pe lângă recunoșcerea preagrățioasă a serviciilor sale extraordinare prestate pe terenul cultural și economic și a numit ca nou guvernor al Boemiei pe contele Carol Coudenhove, fostul președinte de țără în provincia Silesia de jos.

Se scie, că opoziția din camera ungară atacase foarte vehement guvernul,

FOILETONUL „GAZ. TRANS.”

Cartofariul,

fiidă comemorativă de Carol Neumann Strela.

(Fine)

Chemicul se reintórse la Paris prea ferioit. Multămită înțelepciunii monarchului séu, el putú eși triumfător, și ast-fel să devină folositor patriei sale, aducând această mană dumnezească sérăcimei, acest paliativ contra fometei.

Acum repede se puse pe lucru, deși era cam trecut termenul punerei cartofilor. Dér apoi situațiunea pământului, ce i-se dase spre acest scop, anevoiă putea fi mai favorabilă. Lucrătorii au făcut totul după cum le aréta Parmentier, și în fine puseră cartofii cam de două urme de departe unul de altul. Apoi s'a rugat lui Dumneđu să-i dea plóie și caldură la timp potrivit, și Dumneđu îi ascultă rugăciunea.

Când mergeau ómenii pe lângă locul plantat cu baraboi, de regulă se opriau și priviau uimiți, apoi plecau mai departe clătunând din cap. Nobilii încă făceau plim-

bări p'acolo în calesele lor. Damele priviau la locul acela numai prin lorgnettă cu un suris sarcastic, ér domni dedeau din umere. Când veni vara, toți rideau de floricioa cea albă-vineție, cu staminii galbini, ce înflorise în lungul și latul locului aceluia; ér oătră tómnă, când zilele începură a se scurta, toți își aflau obiect de ris și de batjocură, vădund, căt de urit era acum acel pământ sémănat cu cartofi, cu lugerii culcați în toate părțile.

Dér chiar acesta era timpul dorit de chemicul, căci era timpul culesului. S'adunară ómenii cu sape și corfe, ridicară pământul cu băgare de sémă, traseră lugerii, ici găsiră șese cartofi, dincolo șapte, alocurea chiar noué eto.

Proba dintâiu se cuvenea s'o facă regele. Dér regele trebui să vorbósoa cu Parmentier din nou, că-și uitase despre ce a fost vorba. El porunci să-i fiérba cartofi numai decăt și gustă trei dintre ei.

— „De, da! Hm i-a fost întréga sa opinie, cum era el deprins a-și da opinia în cele mai multe casuri.

Regina se afla chiar în Trianon. Re-

gele demândă să-i ducă și ei cartofi de porbă. Regina îi gustă și se exprimă asupra lor cu cuvintele: „extremement contentée!” (Estra-ordinar de satisfăcută!)

„Regele și regina au mâncat cartofi!” Acastă soire se lăți curénd în întreg Parisul și — minune, cartofii se introduseră în us ca la comandă. Și chiar aceia cari au ris de ei, toate damele cele frumoșe, și domnii cei superbi, toți și toate cereau cartofi, și-i aflară nu numai buni, dér chiar delicați, îndată ce cunoscură câte-va metode pentru de-ai găti. Chiar și domnii Academicianii se arătară mai afabili și trimiseră o deputațiune, ca și ei să-și dea părerea despre aceste lucruri mici și rotunde.”

Dér Parmentier făcu atât pe domni cu peruoi, cât și pe unii nobili, să tacă.

Pentru cine s'a ostenit el atâta? Numai séracilor din patria lui trebuia întinsă această bine-facere cerescă. Ori dóră au cređut aristocrații, că vor pute s'ocoti ca o jucăria ceea ce produsese el întru sudórea feței sale? Și-și închipuiau domnii din Rue Richelieu, că prin recunoșcerea lor ar puté

ferici mai tare pe acela, de care odată și-au bătut joo?

Pâne pentru popor! Acésta avea să fiă cartofii în sensul adevărat al cuvântului. Și chemicul nu se liniști, până ce regele îi dete pentru cultivarea cartofilor teritor mai mare, de ambele părți ale drumului spre Versailles.

Cultivarea trebui să se facă în măsură cât mai mare, spre a-se pute obține rezultate rentabile, căci Parmentier se ținea de vorba, ce și-o dase în Frankfurt: de-a lăți adecă această plantă peste totă Francia.

În anul al doilea se apropiă mai tare de scop. Se dice, că țeranul din Frankfurt veni la Paris cu mulțime de cartofi și-i stete într'ajutor lui Parmentier pentru a cultiva cartofi în măsură mare. Recolta éráși reeși minunat și celora, ce nu aveau încrederea în cartofi și în puterea lor nutritóre, le dete cartofii de pomană.

Nici nu întârziă el de-a da regelui încontinuu rapórté și dări de sémă, ér regele era foarte vesel, că poporului îi place această mâncare. Energia și neegoismul trebuia acum remunerat, și deci regele decise,

pentru falsificările listelor alegătorilor, afirmând că acele falsificări se fac în mod sistematic. La învinuirile acesteia ministrul de interne *Perczel* răspunde cu frasa stereotipă, că el n'are cunoștință despre astfel de falsificări. Acum *diarul „Györi Közlöny“* scrie în cestiunea aceasta următoarele: „Finindu-se alegerile comunale, în continuu ne sosesc plângerii contra *nerăgularităților*, cari s'au ivit cu ocaziunea alegerilor. Mai ales s'au falsificat numele de botez ale alegătorilor, inducându-se în liste în loc de *Mihai, Ludovic*, în loc de *Andrei, Ștefan* etc. precum și alte nume, cari nici nu există. Prin această poporațiunea e despoiată de dreptul său cel mai sânt, ce l'are... etc.“ Plângerii de asemenea natură de sigur că se vor ridica din toate părțile Ungariei, și toate acestea spre „preamărirea guvernului liberal“.

De câte ori ministerele ungurești dela *Tisza* înocoe (*Szapáry, Wekerle, Banffy*) au avut să raporteze monarcului vr'o cestiune mai delicată, tot-deuna trimeteau pe ministrul de honveți *br. Fejérvary* la *Viena*, ca el să isprăvescă misuinele acele „atât de grele“. De prezent *br. Fejérvary* érá-și se află în *Viena*, și, cu toate că semi-oficioșele au primit ordinul să anunțe, că această călătorie a ministrului de honveți n'are alt scop, decât ca *Fejérvary* să reprezinte, împreună cu ministrul *Iosika*, pe guvernul ungar la înmormântarea fostului mareșal al curții, prinț *Hohenlohe*, totuși *diarul „Pol. Értésítő“* afirmă a soci din isvor sigur, că *br. Fejérvary* este încredințat din partea cabinetului ungar ca să raporteze monarcului asupra hotărârilor consiliului ministerial, adause mai știle trecute. Se știe, că consiliul ministerial în prima linie s'a consultat asupra *disolvării camerei* și asupra *legii privitoare la indemnitate*. Deci *Fejérvary* după cum anunță numitul țar, a primit ordinul să raporteze Monaroului asupra acestor două cestiuni, precum și asupra *desbaterilor viforose*, cari au decurs în timpul din urmă în camera ungară. Știle viitoare vom vedea, cu ce rezultat se va întoarce *br. Fejérvary* din *Viena*.

Foile opoziționale maghiare continuă campania în contra corupțiunii. „*Buda-pesther Tagblatt*“, dăce, că în cercurile partidei guvernului domnesc din cauza această mare nelinișce și temere. Se vorbesce acolo, că opoziția ar voi să reînnoiească discuția asupra atacului *Pulszky* și să îndrepte atacurile ei și asupra ministrilor trecuți și actuali, din cauza abuzurilor cu concesiunile, discutând chiar și afaceri familiare ale unui ministru. Față cu aceste faime „*Bud. Tgbllt.*“ dăce, că deca nu se va îmbuldi cu toată puterea la suprafață vr'un nou scandal, opoziția de sigur din considerații față cu milenul, nu va căuta nouă „afaceri“, decât însă, s'ar ivi totuși nouă scandale, atunci opoziția ori cât de greu

ca premiul de cinci mii de francoi să se dea lui *Parmentier*.

„*Cartofarul*“, precum numiau parisi-anii pe *chemic*, luă deci banii spre a-i întruința pentru îmbunătățirea întreprinderii sale. Mulțămită strădanei sale neobosite, ajunseră omeni încetul pe încetul la-o convingere tot mai tare, și după câți-va ani *chemic* putu să-și vadă realizată superba sa dorință, de-a impli *Francia* cu *cartofi*.

Étă cum a putut el, un singur om, să alineze în acest mod suferințele poporului întreg. Ce spațiu imens de pământ și și ce puteri, câte griji și osteneți de mai mulți ani au fost de lipsă până când *Parmentier* putu să-și ducă în deplinire ideea, de-a lăși *cartofii* în totă *Francia*!

Și cum că acesta a fost spre fericirea țerei, o știe ori cine. Astăzi poporul, când privește spre statua, pe care au ridicat-o patrioții *chemicului Antoine Parmentier* în *Mondidier*, nu mai exprimă în batjocură, ci cu pietate numele „*Cartofarului*“.

Trad. de I. P. R.

ii va cădea, va trebui să-și implinescă datoria. Opoziția nu voesc decât, ceea ce doresc toți omeni cinstiți, ca adevărat viața publică să fiă curățită de toți șarlatanii și mișei. Și ea nu crede a fi compatibil cu serbarea milenului, că cei dela putere caută să scape pe eroii celor din urmă scandale, de pedepsa, ce li-se cuvine după dreptate. În fine fôia *apponyistă* își exprimă speranța, că opoziția va fi sprijinită în această năzuință a ei și de elementele patriotice ale partidei guvernului.

Diarele din *Budapesta* primesc din *Petersburg* două depeșe importante. În cea d'întăit se anunță, că mareșalul *Gurko* de prezent se află în capitala Rusiei, și petrecerea lui acolo stă în strinsă legătură cu *rezolvarea unor cestiuni militare foarte serioase și însemnate*. În a doua se anunță, că d-l *Iswolski*, ambasadorul rusesc la *Vatican*, a plecat alaltăeri din *Petersburg* spre *Roma*, ducând cu sine *instrucțiuni*, dela cari se poate accepta o *rezolvare pacifică* a cestiunilor grave cari s'au ivit între guvernul rusesc și între *Vatican*.

Diarul „Times“ i-se anunță din *Kobe*, că în noaptea dela 10 o. au debarcat 200 soldați de marină rusesci în *Chemulpo* și au plecat spre *Soeul*, deore-ce în *Corea* s'au întâmplat nise incidente foarte îngrijitoare. Regele din *Corea* auzind că miniștri săi s'au conjurat contra sa, a părăsit palatul regal și s'a refugiat la ambasada rusescă, unde a declarat că miniștri săi l'au tradat. Doi dintre miniștri fură imediat osândiți la moarte și executați. Ér ceilalți fugiră, probabil în *Japonia*. Se susține, că totă răscolă a înscenat'o *Japonia*, și acum după-ce însuși regele *Coreii* a apelat la ajutor rusesc, se crede, că incidentul acesta ușor va duce la un protectorat rusesc asupra *regatului Coreia*.

Titluri și ranguri pentru bani.

Diarul „Budapesti Hirlap“ publicase în numărul său dela 13 o. un articol intitulat: „*Bani și nobilitate*“, în care articol se fac nise descoperiri foarte neplăcute și probabil cu grave urmări pentru guvern. Numitul țar adevă, a ajuns la cunoștință, că în timpul din urmă se se fi traficant pentru bani diferite titluri de nobilitate.

Pentru a confirma aserțiunea sa, „*Bud. Hirl.*“ publică cu numele pe câți-va nobili mai nou făuriți, precum și sumele, pe cari aceștia le-au plătit în ascuns guvernului drept plată pentru titlurile căpătate. Acești nobili sunt următorii: *conte Vidyászó Sándor 400,000 fl., baron Harkányi Frigyes 200,000 fl., baron Harkányi Károly 200,000 fl., baron Solymossy László 300,000 fl., baronii frați Bohus 200,000 fl.* În total deci acești nobili au plătit pentru titlurile lor suma considerabilă de 1,300,000 fl.

Dăce mai departe numitul țar, că i-ar plăcea să publice și acele sume pe cari le-au plătit nobilii nou făuriți *Inkey, Zeyk, Meszáros, Beck, Radocza, Geist* și alții, dăr nu este în poziția de-a indica precis sumele, „pe cari aceștia le-au jertfit pe altarul patriei“.

Diarele opoziționale și mai ales diarele clericale imediat după-ce apăruseră în public descoperirile lui „*Bud. Hirl.*“ au început a sorie știle trecute articoli foarte vehemenți la adresa guvernului *Banffy*, învinuindu-l cu „*simoniă lumescă*“ și timbrând procederea acestuia la împărțirea de titluri și ranguri ca cea mai mare rușine, ce ar exista pentru *Ungaria*.

În ședința dela 15 o. a camerei, deputatul *Hortoványi Jozsef* interpelă pe ministrul-președinte *Banffy* asupra faptelor publicate de „*Bud. Hirl.*“ despre cari se vorbea și se vorbesce în toate cercurile parlamentare. La aceasta interpelare *Banffy* răspunde imediat, afirmând, că toate cele publicate în articolul din cestiune al lui „*Bud. Hirl.*“, ar fi „cele mai tendențioase minciuni“, nu voi înse să între mai adânc în meritul lucrului, și nici la repetițiile provocări ale dep. *Hortoványi*, că „plătirău

său nu nobilii amintiți, și cât și cui au plătit?“ *Banffy* nu voi să răspundă direct, ci repetă simplamente, că toate aserțiunile și faimele sunt minciuni, ceea ce majoritatea camerei și luă la cunoștință.

Opoziția și diarele opoziționale, se înțelege, au fost foarte nemulțămite cu aceste răspunsuri ale lui *Banffy* și mai ales „*Bud. Hirl.*“ de eri și alaltăeri scupă foc și pară contra ministrului-președinte, care a cutezat să numescă minciuni, cele publicate de numitul țar. Se poate prevedea, că opoziția are acum o nouă armă puternică contra actualului guvern *Banffy*, și după-ce își va aduna date și mai sigure, ne putem ușor aștepta, că va înscena și va descoperi o adevărată „*Panamă maghiară*“.

Reforma electorală în Austria.

Cum am anunțat deja, ministrul-președinte austriac *contele Baden* a prezentat Sâmbătă camerei deputaților din *Viena* proiectul de lege asupra reformei electorale.

Acest proiect de lege are de scop de a crea 72 mandate nouă, cari, deosebit de sistemul electoral, ce domnescă adî în *Austria*, vor fi aleși direct cu votare secretă de astfel de indiviți, cari au implinit 24 de ani, cari nu sunt oprți în folosirea drepturilor lor cetățenești și au locuit cel puțin 6 luni într'un district.

Din aceste mandate nouă se vin: pe *Boemia 18*, pe *Dalmația 2*, pe *Galiția și Lodomeria cu marele ducat Cracovia 15*, pe *Austria de jos 9*, pe *Austria de sus 3*, pe *Salzburg 1*, pe *Stiria 4*, pe *Carintia 1*, pe *Carniolia 1*, pe *Bucovina 2*, pe *Moravia 7*, pe *Silesia de sus și de jos 2*, pe *Tirol 3*, pe *Voralberg 1*, pe *Istria 1*, pe *Gorița și Gradisca 1*, pe orașul *Triest* cu teritoriul său 1. Împărțirea deputaților, ce vor fi a se alege, asupra singuraticelor cercuri electorale, va fi stabilită printr'o lege deosebită.

Precum se vede dăr, proiectul guvernului austriac se bazează pe votul universal, și într'u câtva se apropie de ideea de stat socialistă. Vor fi, ce-i drept, față cu cei 72 de deputați în camera austriacă încă 85 reprezentanți ai mării proprietăți și 21 reprezentanți ai camerelor comerciale și de industrie, pe când cei 247 deputați ai orașelor și ai districtelor reprezintă interesele burghezimii. Cu toate acestea prin crearea a 72 mandate nouă și prin faptul, că alegătorii din aceste cercuri se recrutează mai cu seamă din sinul claselor sêrace ale populațiunii, și că ei sunt singurii, cari aleg imediat pe deputații lor, este dovedit, că guvernul austriac e șilit de a atrage nouă elemente pentru premenirea și fortificarea parlamentarismului în *Austria*.

Din dieta ungară.

În ședința dela 17 Februarie s'au continuat desbaterile asupra bugetului cultelor. Au vorbit între alții:

Besseney Ferencz: Dăce, că din punctul de vedere al *maghiarizării* ar fi de lipsă să se edifice un nou gimnasiu în *Timișóra*, deorece tinerimea șvabă de prin satele din giur s'a maghiarizat deja și ar fi rău, decât acești tineri maghiarizați n'ar mai pute afla loc la gimnasiul unguresc, al cărui edificiu actual nu e corespunzător.

Hock Janos: Doresce, ca în școlile elementare să se propună stupăritul, grădinaritul etc., ér unde pământul nu e productiv, ca d. e. în *Nordul Ungariei*, să se pună deosebit pond pe lucrul de mână. Cere *revisuirea legii privitoare la instrucțiunea populară*, și dăce, că în ce privește cestiunea instrucțiunii „nu numai din punct de vedere al învățământului, ci și în privința politice naționale“ e de lipsă să se facă împreună cu modificarea planului de învățământ al școlilor populare, o reformă pe totă linia.

A mai vorbit *Szederkényi* și după el *Wlassics*. Când *Wlassics* s'a ridicat să vorbescă, un tiner țeran de pe galeria strigă

în limba ungurescă: „*Trădesc Ungaria! Trădesc regele! Sunt un soldat sêrman, care*“...

N'a putut continua mai departe. Toți își întorseră surprinși privirile spre galeria întrebând ce e? cine? Președintele sună clopoțelul și la urmă dăte ordin, ca pe tinerul țeran să-l scoată din sală. S'a aflat, că el este din comitatul *Tolna* și se numește *Kovács János*. A nebunit la miliție și acum ambă pe strade fără nici un ajutor. El s'a dus în cameră, ca să cêră sprijinul deputaților.

La evenimentele din Bulgaria.

Delegatul țarului rusesc, generalul *Golenischeff-Kutusoff* a plecat în 16 o. sêra cu tren separat din *Sofia* spre *Petersburg*. Prințul *Ferdinand* și ministrul-președinte *Stoilow* îl petrecură pe delegatul rusesc până la *Țaribrod*.

În biserica catolică din *Sofia* s'a ținut în 16 o. *pastorala* arhiepiscopului rom. cat. *Menini*, în care acesta se plânge asupra trecerii prințului *Boris* la ortodoxism, și provocă pe credincioși, să-și îndoiască rugăciunile lor pentru părintele sfânt.

Sultanul a conferit ministrului de externe bulgar, *Nacevič*, marele cordon al ordinului *Osmania*.

Diarul engles „Times“ vorbind despre întâmplările recente din *Bulgaria*, dăce, că recunoșcerea principelui *Ferdinand* este privită în *Anglia* ca o nouă garanță pentru *pacca europeană*. Nu se poate nega, că buna înțelegere dintre țarul Rusiei și Sultanul bazează pe învingerea diplomatică raportată asupra *Angliei*. Dăr prima condițiune pentru susținerea prieteniei între *Rusia* și *Turcia* ar fi aceea, ca împăratul Rusiei să apere întregitatea imperiului otoman. Prin faptul acesta se face însă imposibilă intervențiunea Rusiei în cestiunea armână.

Tot privitor la recunoșcerea principelui *Ferdinand*, *diarul rusesc „Novoje Vremja“* dăce, că ori-care să fiă dispoziția cabinetului *Salisbury*, totuși acesta nu va împedea rezolvarea definitivă a cestiunii bulgare. În cas decât *Anglia* ar refusa recunoșcerea prințului *Ferdinand*, ceea-ce cu greu se poate crede, atunci faptul acesta ar deschide cu totul ochii *Bulgarilor*, și i-ar face să prețuiescă cu atât mai mult bunăvoința Rusiei. Evenimentul dela 2/14 Februarie nu numai a schimbat poziția *Bulgariei*, ci a și dovedit că rolul Rusiei este dominant în partea estică a Europei creștine.

SCIRILE ȘILEI.

— 7 (19) Februarie.

Socialismul în *Czegled*. Socialismul a început să prindă rădăcini și în orașelul *Czegled*, unde *Duminea* trecută socialiștii au ținut prima adunare. Unul dintre vorbitori pledă pentru estinderea dreptului de alegere și recomandă muncitorilor, ca dela acest postulat al lor să nu renunțe nici chiar sub presiunea baionetelor și a temnițelor. După vorbirile oratorilor socialiști, se urcă la tribuna primarului *orășenesc*, care vorbi în contra socialiștilor, cerând dela adunare, ca să nu dea ascultare celor auzite din gura vorbitorilor socialiști. Imprejurarea acesta a dat nascere la un mic scandal, care se termină prin aceea, că unul dintre vorbitorii socialiști protestă printr'un discurs înfăcărat în contra primarului.

— 0 —

„*Revista Lipovei*“, din cauza lipsei de sprijin, cu numărul 11 a încetat de-a mai apăre.

— 0 —

Români „decorați“. Fôia oficiasă publică „hotărîrea preainaltă“, prin care notarii cerouali *Ștefan Fuica* din *Mocod* și *Dumitru Man* din *Zagra*, comit. *Bistrița-Năsăud*, sunt decorați „cu cruce de argint

pentru merite, provădută cu corónă" ca recunoștință pentru serviciile lor „credincioșe și stăruitoare“. Am voi să scim, că numiții notari cui au să mulțămescă decorația lor: lui Banffy, seu lui Csokán?

—o—

Erăși o dare urcată. În ministerul de finanțe se lucră de present la proiectul primitiv la urcarea dărei pe bere. Darea impusă pe producția de bere, care până acum a fost 5 fl. 60 or. de hectolitru, va fi adecă urcată cu 36%. Intre fabricanții de bere s'a pornit deja mișcare pentru de-a protesta contra acestei nouă dispoziții a guvernului, și probabil, că toate camerele comerciale din Ungaria se vor alătura la acel protest.

—o—

O față înaintea comisiei de asentare. După cum anunță diarul „Vasvar-megye“, în comuna Felső-Bele din comit. Vasvar li-se născuse la 1876 soților Huber o fetiță, pe care ei o botezară „Josefina“, preotul însă din eróre înmatriculă numele „Iosif“. Pe baza acestei înmatriculări „Iosif“ Huber fu citat acum înaintea comisiei de asentare, unde după o „vizitare faptică“ se constată, că este eróre la mijloc, și Iosif e o „Josefină“, prin urmare de a-se șterge din lista de asentare.

—o—

Cercetarea în afacerea Miklos. Judele instructor a ascultat deja în procesul criminal intentat fostului fișpan Miklos, atât pe acusatorul Szabó, cât și pe Miklos însuși. În decursul săptămânei viitoare se va începe ascultarea martorilor. Pertractarea finală se crede, că va fi pe la finea lui Martie.

—o—

Dela universitatea din București. Aflăm că d-l profesor Negreanu șeful cabinetului fisic plecând în străinătate din cauza decesului micii sale fiice, a însărcinat pe asistentul său, d-l Mariu Mureșianu, să-l înlocuiască la universitate.

—o—

Un hot din Ungaria în America. La poliția din Budapesta a sosit o telegramă din San-Francisco, în care se spune, că locuitorul *Sytra Wilhelm*, originar din Ungaria, a furat o mare cantitate de giuvaerice și diamantice, luând-o la sănătoasă, după cum se crede, spre Ungaria. El este un om brunet, de statură mijlocie, în vârstă de vre-o 40 ani.

—o—

Petrecere cu dans în Predeal. Funcționarii dela gara internațională din Predeal arangază în 29 o. o petrecere cu dans în saloanele gării. Petrecerea promite a fi foarte plăcută. Bilete de intrare se pot căpăta în biroul de bilete pentru căile ferate de stat (pietă mare).

—o—

Logodnă. D-l *Remus Bortosiu*, învățător în T. Petravoselo, s'a logodit cu d-ra *Emilia Sarmes* din T. Cuvin. — Fiă în cés cu noroc!

—o—

O hotărîre principiară. Am amintit la timpul său, că procuratura din Budapesta a intentat proces pentru delictul vătămării moralității publice în contra unui fotograf, care făcea comerț cu *fotografii imorale*. Advocatul apărător a excepționat competența tribunalului pe cuvânt, că *fotografia este un product al pressei* și prin urmare chemată de-a judeca este judecătoria de presă. Afacerea a ajuns în fine la Curia, care ca hotărîre principiară a declarat, că *fotografia este a-se considera ca un product al pressei*. Ast-fel procesul în contra fotografului, care de sigur este vre-un *Jidan*, s'a sistat pe cuvânt de prescripțiune.

—o—

Pensionare. Colonelul *Alexandru Pascu* dela reg. de honveți Nr. 7 a fost pensionat, exprimându-se cu această ocaziune mulțămita preainaltă.

—o—

Testamentul lui Toma Petcu. Drept rectificare față cu telegrama, ce ni-s'a trimis despre înmormântarea lui Toma Petcu, suntem rugați din partea d-lui *Ión T. Petcu* din Brăila a publica următoarele: „Toma Petcu a decedat la București și a fost

înormântat la Brăila cu pompa cuvenită unui om bogat, după cum a fost. Testament a lăsat în totă regule, lăsând la acei, pe cari i-a iubit, totă averea sa, preoum și mai multe legături de binefacere, între cari a lăsat și în Transilvania.“

—o—

Fundațiune pe numele Boris. În amintirea convertirii prințului Boris, un bancher din Sofia, cu numele Gheorghieff, a întemeiat o fundațiune de 800,000 franci pentru înființarea unei universități în Sofia, care să porțe numele lui Boris.

—o—

Afacerea Tirnoveanu. „Pressa“ din Craiova publică un lung articol de reportaj asupra afacerii Tirnoveanu. — afacerea cu testamentul ce se țice, că l'a fost suprimat în paguba amantei fratelui său decedat la Viena — din care reiese cu evidentă, că d-l Al. Tirnoveanu n'a fost arestat în Budapesta, ci numai rugat să rămână în oraș pentru vr'o două zile spre a da informații parohetului. Parohetul unguresc însuși convingându-se, că d-l Al. Tirnoveanu a fost victima unei încercări de șantaj din partea Almei Levandowski, a închis dosarul acestei afaceri. D-l Al. Tirnoveanu s'a și întors deja la Craiova.

—o—

Hoți de marfă dela băcani. Comercianții de coloniale au obiceiul să descarce marfa, cara o aduc dela gară în fața prăvăliilor lor. Dela o vreme unii comercianți din București constatau, că din momentul decărcării marfei la ușa prăvăliei și până la transportarea ei în magazii seu scoborirea în pivnițe, dispăreau ca prin minune, fiă un butoi cu unt-de-lemn, fiă o ladă cu macarone seu șunoi, seu alte articole de consumațiune. Negustorii furăți de câte-va ori în asemenea împrejurări au reclamat poliției, care s'a pus imediat în urmărirea hoților. După multe cercetări, serie „Epoca“, s'a dovedit, că în timpul când negustorii erau ocupați în prăvălie, apărea câte un individ cu înfățișarea unui băiat de prăvălie, lua o ladă la spinare și o ducea la o mică distanță de prăvălie, o puneă apoi într'o căruță oprită înadins și o ducea la depositul bandei. Altă dată în loc de o ladă cu macarone, banda lua un butoi cu sardele, seu o ladă cu luminări de stearină. La alte prăvălii, unde rămânea afară, în timpul nopței câte un butoi cu unt-de-lemn, o vin seu alt-ceva, tâlharii veneau dimineța, înainte de deschiderea prăvăliei și sub cuvânt, că ar fi fost trimiși de însuși stăpânul prăvăliei, încărcau butoiul, une-ori în fața sergentului de stradă, și apoi dispăreau. Meseria acesta foarte productivă făcuse din indiviții, cari se închelețeau cu dânsa nisee adevărați deponitori de coloniale; ei erau toptangii și vindeau pe la alți băcani marfa furată dela negustorii situați într'o direcțiune opusă a orașului. În sfârșit poliția de siguranță a isbutit să aresteze pe unul din acești comercianți, care fura cu bucată, și vindea cu toptanul, și imediat s'a putut da de urma complicilor. Ei se numesc Nicolae Apostol, Ștefan Ionescu și Dinescu. În afară de acesta s'a mai arestat un băcan din strada Traian Nr. 127; el se numesc I. N. Emanoil; el desfăcea marfa furată de bandă. La domiciliul acestuia s'au găsit 2 butoie cu unt-de-lemn, 2 butoie cu sardele, altele cu scrumbii de Dunăre, lădi cu fidea, cu macarone, șunoi, plapomi și o mulțime de alte lucruri furate. Atât cei trei indiviți, cât și băcanul Emanoil, au fost arestați.

Societatea Macedo-Română.

D-l P. Vulcan, un student macedonén, a desvoltat conferința anunțată de societatea de cultură macedo-română. Pe un ton cald și plin de sinceritate d. Vulcan a spus auditorului multe adevăruri crude. A expus clar și convingător relele ce decurg din egoismul unora din vanitatea altora și din indolența celor mai mulți, și, slujindu-se de formele pitoresce ale dicțiilor macedo-române, a făcut apel la unirea tuturor patrioților în scopul comun de-a veni în ajutorul celor cari suferă în peninsula balca-

nică. D. Vulcan și-a sfârșit cuvântarea recitind următoarele versuri patriotice:

'Nainte!

Veniți, veniți, să ne unim!
Veniți cu toți să biruim!
La luptă pentru drepturi sfinte
Români-macedoneni, 'nainte!

Pe-al Națiunei altar,
Aduceți-i prinos, ca dar,
Iubirea din a vostre piepturi.
'Nainte, pentru a sale drepturi!

Lumină, pace și frăție
Solia noastră să ne fiă,
Și dominați de gânduri sfinte
Români-macedoneni, 'nainte!

D. V. A. Urechia, în calitatea-i de președinte, a mulțumit conferențiarului cu următoarele cuvinte: „Vă mulțumim de frumosele d-văstră cuvinte, iubite d-le Vulcan; sémēnta aruncată de d-v. deși pare că va cădea pe piatră, totu-și vântul o va lua și o va duce pe un pământ rodnic, unde va prinde rădăcini“. După acestea d. Urechia a spus, că nu se învoesc o pesimismul d-lui Vulcan, și că din contră d-sa a fost și va rămâne în tot-déuna optimist. Îndemnă pe toți patrioții din capitală să se pună în raport cu conaționalii lor ca să stărnescă în ei conștiința națională, și când inima Românilor de acolo va bate mai cu tăria, atunci noi, membrele ei vom fi tari fără a fi în stare să ne mai desbina nimeni.

D. Urechia a încheiat, drept răspuns la cele expuse de d. Vulcan, prin următoarele cuvinte: „Pare că d. Vulcan își pune căciula pe masă și țice: „curgeți acum riuri de aur și umpleți-mi punga, căci mare trebuință au eforturile școlilor-naționale din Macedonia de obolul vostru“. — Entusiasmul, serie „Timpul“ era atât de mare, că n'a întârziat de a-și arăta efectul. D. Kuriță Mihail, mare comerciant în capitală și bun patriot, cerend cuvântul, a propus să se formeze liste de subscripție pentru a reveni în ajutorul eforturilor și a asigurat, că d-nii V. Dan și N. Gusi, mari proprietari, se oferă a pune la dispoziția societății mai multe mii de lei.

Pe de altă parte un d. Pantele Mușu a propus de a-se începe chiar din momentul de față cu contribuțiunile, drept care d-sa a oferit 50 lei. D. Urechia a oferit suma de 20 lei și, după exemplul dat, contribuiesc cu toți, unii cu 50, alții cu 100 așa că în câte-va clipe s'au adunat din contribuțiunile membrilor prezenți mai mult de o miă de lei.

NECROLOG. Instristata familie: Ioan T. Petcu, frate, Reveica Z. Mavrodin, soră; nepoți și nepoțe, au durerea a vă anunța pierderea prea iubitului lor frate și unchiu, Toma Petcu, în etate de 78 ani încetat din viață Duminecă, 28 Ianuarie curent, ora 6 dimineța în București. Cere-monie funebră s'a oficiat Mercuri în 31 Ianuarie st. v., la ora 2 p. m., în biserica S-tul Nicolae din Brăila, și înmormântarea s'a făcut în cimiterul S-tul Constantin.

Brăila, 1896.

SCRIRI ULTIME.

Gherla, 18 Februarie. Preoților români din diecesa greco-catolică a Gherlei li-s'a făcut cunoscut printr'o circulară consistorială, că **guvernul a subtras și neînsemnatul „ajutor imperial“**, ce-l aveau dela stat și din care preoții dela sate erau împărțaiți cu câte 30 fl. la an.

București, 18 Febr. Astăzi la camera d-l *Ionel Grădișteanu* a depus un proiect ce lege, din inițiativă parlamentară, prin care se cere **abrogarea legii minelor**. Cerend-se urgența asupra propunerii, camera respinge urgența cu 62 contra 43 voturi.

Viena, 18 Februarie. Din isvor sigur se anunță, că principele *Ferdinand al Bulgariei* a făcut deja cei dintâi pași la guvernele marilor puteri, pentru ca *Bulgaria să fiă proclamată de regat*. Să țice, că respectivele

guverne n'ar avea nimic contra acestui plan, de ore-ce se crede, că un *regat bulgar* ar servi ca garanță și mai mare pentru susținerea păcii și pentru consolidarea raporturilor bulgare.

București, 18 Februarie. D-l *Dimitrie Sturdza* va fi interpelat zilele acestea, de ce nu se execută legea votată în 1887, prin care se înființază câte-un *consulat român în Brașov și Timișoara*.

Sofia, 18 Februarie. Principele *Ferdinand* va pleca cu finea lui *Martie* la Riviera, unde se află soția sa, *princesa Maria Luisa*. De-acolo pă-rechiă domnitoare bulgară va merge la Moscva pentru ca să asiste la *incoronarea țarului și a țarinei*.

DIVERSE.

Cănele cel mai mic din lume. La expoziția de câni din New-York primul premiu l'a câștigat cănele cu numele *Szukoski*. Acest *Szukoski* e un căne din Japonia, unde câni de rassa acesta se numesc „Inu“; în New-York însă, fericită se simte acea coconiță, care pôte să aibă un căne de acesta. Cănele e lung de 15 policari, și așa de ușor, încât nici trei punți nu trage. A fost prețuit cu 7500 corone și cu toate acestea s'a aflat un cumpărător. A fost cumpărat de o domnișoră foarte bogată.

Reuniunile de consum în Anglia. Avantagiul, de care se bucură reuniunile de consum din Anglia, apare din vorbirea, ce a ținut-o lordul *Brassey* cu ocaziunea unei ședințe ținută mai pe urmă. Lord *Brassey* a înșirat următoarele date: Numărul reuniunilor de consum, din 1871 până la 1891 s'a sporit dela 746 la 1656; numărul membrilor încă a crescut dela 262,188 la 1,205,144; fondul reuniunii dela 2,521,404 funți sterliugi s'a urcat la 17,222,234 strl. Circulațiunea dela 9,463,871 strl. la 48,921,697 strl. și câștigul s'a urcat dela 666,399 strl. la 4,714,298 strl. Din câștig în anul 1871 s'au dat 5000 funți strl. pentru instrucțiune publică, în 1891 s'au dat 30,000 strl. Lord *Brassey* mai spune, că în 1883 au fost în Britania mare 15 reuniuni de consum cu un capital de 103,457 funți strl. și cu un câștig curat de 8917 strl. În decurs de 10 ani, adecă până în 1893, numărul reuniunilor s'a urcat la 109, capitalul la 639,884 strl. și câștigul curat la 64,779 strl.

Poporul cel mai bețiv din Europa. Vreți să știți care-i poporul cel mai bețiv din Europa? După un diar frances, Anglia are deonorea să figureze cea dintâiu printre statele unde beția e în flóre. În adevăr, pe la mijlocul secolului trecut populația Londrei era numai de 725,000 locuitori, cari consumau anual 31,000,000 litri de bere și 5,000,000 litri de spirtose, ceea ce face pentru fiă-care locuitor o consumațiune anuală de 436 litri bere și 63 litri de spirtose. Însă cum din cei 725,000 locuitori, cel puțin trei părți erau femei și copii cari beau puțin seu aproape de loc, — această enormă cantitate de lichid era dată pe gât numai de 180,000 de bărbați, adecă, fiă-care bărbat din Londra bea pe an aproape 1200 litri bere și 180 alcool, seu 4 litri de bere și 1/2 litru de alcool pe zi! Ca să nu credeți, că cele ce se spune sunt esagerații ca să se compromită supușii împărătesei tuturor Indiilor, etiă și un mic pasagiu din notele de voiagiune ale unui Englez, care visitase Turcia și fusese peste măsură de surprins vădend, că pilafagii lui *Mahomet* beu apă. „Indigenii din țera asta — țice Englesul — au curiosul obicei de-a bea liquidul acela, care în țera noastră servește dór la spălatul rufelor, la îmbăiat, etc!“ Și când te gândesci, că în Anglia sunt cele mai multe „societăți de temperanță“ din Univers!

Proprietar: **Dr. Aurel Mureșianu.**

Redactor responsabil: **Gregoriu Maior.**

Cursul la bursa din Viena.

Din 18 Februarie 1896.

Renta ung. de aur 4%	122.35
Renta de corone ung. 4%	99.15
Impr. cail. fer. ung. in aur 4 1/2%	124.40
Impr. cail. fer. ung. in argint 4 1/2%	122.50
Oblig. cail. fer. ung. de ost. I. emis.	121.50
Bonuri rurale ungare 4%	97.35
Bonuri rurale croate-slavone.	97.50
Imprum. ung. cu premii	154.50
Losuri pentru reg. Tisei și Segedin.	142.50
Renta de hartie austr.	101.—
Renta de argint austr.	100.90
Renta de aur austr.	122.—
Losuri din 860	148.—
Actii de ale Băncei austro-ungară.	1000.—
Actii de-ale Băncei ung. de credit.	437.—
Actii de-ale Băncei austr. de credit.	385.—
Napoleoniori.	9.60
Mărci imperiale germane	59.10
London vista	121.05
Paris vista	49.82 1/2
Rente de corone austr. 4%	101.10
Note italiene.	43.80

Concurs!

Pentru ocuparea postului de cantor la Biserica Sf. Nicolae din Brașov Scheiu se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare.

Doritorii de a ocupa acest post au de a înainta petițiunile lor la președintele Comitetului parohial în termenul prefript, însoțite de următoarele documente:

1. Atestat de botez.
2. Atestat de moralitate.
3. Atestat de calificatiune conform §. 23 Nro. 12 din Statutul organic.

4. Atestat medical, că e sănătos.

5. Alte recomandatiuni și atestate despre calificatiunea și serviciile prestate în alte părți.

6. În fine concurenții sunt datorți înainte de expirarea termenului de concurs a se presenta și a cânta în strană într-o duminică seu sârbătoare.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt următoarele:

- a). Pentru anul prim de probă salar de fl. 540 bani gata și venitele stolare.
- b). Cuartir natural.
- c). După expirarea anului de probă cu definitivarea se urcă salarul la 600 fl. în bani gata, venitele stolare și cuartir natural.

Cantorul ales va fi dator a da revers, că se va supune întru toate

regulelor și instrucțiunilor în vigoare la Biserica susnumită, precum și dispozițiunilor prezente și viitoare, ce le vor lua organele și autoritățile bisericesci superioare.

Din ședința Comitetului parohial al Bisericii gr. or. române Sf. Nicolae Brașov — Scheiu, ținută la 28 Ianuarie 1896 s. v.

Veritabil
ușor disolubila
Cacao Holandesă
din renumita fabrică a lui
BENSDORF în Amsterdam
născută în calitate și aromă.
Depozit în magasia de Droguerie
Teutsch & Tartler,
Brașov,
Strada Vamei
Nr. 9.

Cursul pietei Brașov.

Din 19 Februarie 1896.

Rancote rom. Camp.	9.52	Vënd.	9.54
Argint român. Camp.	9.47	Vënd.	9.50
Napoleon-d'ori Camp.	9.57	Vënd.	9.61
Galbeni Camp.	5.62	Vënd.	5.67
Soria. fong. Albina 5%	100.75	Vënd.	101.75
Ruble rusești Camp.	127.50	Vënd.	—
Mărci germane Camp.	58.40	Vënd.	—
Lire turcești Camp.	10.72	Vënd.	—

În editura librăriei Carol Müller, Bucuresci, apare anul XXX. al Revistei

Convorbiri literare

în fascicule lunare de 6—10 côle 8° mare.

Prețul pentru Austro-Ungară fl. 7.50 pe an.

Librăria W. Krafft în Sibiu (Nagy-Szeben) primesce abonamente pe anul 1896, trimite la cerere numeri de probă și îngrijesce de expedițiunea exemplarelor abonate cu intervențiunea ei.

890.2—3

Dela Tipografia „AURORA” A. Todoran

din Gherla — Szamosujvár

se pot procura următoarele cărți:

	fl. cr.		fl. cr.		fl. cr.
Cuvântări pe Dominece. Tom. I. de renumitul orator — în d-l adormitul — Justin Popfju, 48 predică pe 39 Domineci	2.20	Buchetul. Culegere de cântece culese de I. P. Reteganul broș.	—25	vurile, obiceiurile și simțemintele țăranului român	—12
Cuvântări bisericesci (acomodate pentru ori-ce timp) de Ioan Papiu Tom. I. Ediț. II.	1.20	Legat și aurit	—38	Lira Stonului seu cântarea sârbătorilor. — Poesii religiozo-morale, lucrate după s. Scriptură de A. Boca Velchereanu.	—25
Cuvântări bisericesci (pe Dominece) de Ioan Papiu. Tom. III.	1.20	Barb cobzarul. Novelă originală de Emilia Lung	—10	Cu o precuventare de G. Simu	—04
Cuvântări bisericesci la toate serb. de preste an de Ioan Papiu	1.50	Bunica și nepoțelul. Schiță din sfera educațiunei. După Ernest Legouvé de G. Simu	—06	Monologe de Antoniu Popp: Nr. 1 Pe neașteptate	—04
Cuvântări funebrele și iertăciuni pentru diferite casuri de mörte, întocmite de Ioan Papiu	1.50	Cântal în scöia populară. De Iuliu Pop invetător în Năseud. Praxă. Teoriă. Cânturi.	—30	Nr. 2. Pentru ce am rămas făcău bêtân	—08
Cuvântări funebrele și iertăciuni. Din autori renumiți, prelucrate de Tit Bud vicariu.	1.—	Cartea ilustrată pentru copii și copile. Cu 18 ilustrațiuni, de George Simu. — Acestă broșură conține istoriöre și poesii morale spre escitarea gustului de cetit la copii.—E acomodată această carte și ca premii pentru scolarii diligenți	—25	Nr. 3. La anul nou	—04
Catechese pentru pruncii scolari de Tit Bud vicariu	—40	Codrean craitul codrului. Baladă de G. Simu	—06	Nr. 4. Ce nici prin minte nu mi-a trecut	—04
Cuvinte de aur seu invetături înțelepte date de un părinte fului seu, din operele lui J. H. Campe traduse de I. Sonea	—60	Cântăreța. Novelă de Dem. Dan	—15	Nr. 5. O pătăniă	—04
Dumnezeesca liturgiă a celui dintru sânti părintelui nostru Ioan Chrysostom de Ioan Boroș	—25	Carmen Sylva. Prelegere publică ținută prin V. Nicöra prof. gimnas. — Cu portr. M. S. Regina României.	—10	Merinde dela Scöla seu invetături pentru popor, culese din diarul unui scolar de Dr. Georgiu Popa	—60
Ierarchia bisericescă seu explicarea ceremonielor sacre prescrie la Chirotonia Gradelor s. Ierarchice de Ioan Boroș	1.50	Chiuituri de cari strigă feciorii în joc de I. Pop Reteganul	—40	Miseriile sociale. Novelă de P. C. Z. Rovinar	—15
Istoria revelațiunei divine, G. Pop. tom. I., II.	4.50	Cu vârful penei. Scrieri satirico-humoristice de Antoniu Popp. I. Monologe. II. Humor și satiră. O broșură foarte petrecătoare	—55	Musa Someșană. Poesii populare române din jurul Năseudului. Adunate și arangiate de Iuliu Bugnariu. Partea I. Balade	—25
Manual catechetice pentru primii ani scol. de Basiliu Rațiu	—40	Dialogul țiganului cu S. Petru în porța raiului de Aron Boca Velcherianul	—25	Nr. 76 și 77. Narațiune istorică după Wachsmann, de Ioan Tanco	—20
Predice pentru Dominecele de preste an compuse și elucrate după Catechismul lui Deharbe de Vas. Christe. Tom. I. dela Dom. Vameșului și a Fariseului până la Domin. X. după Rosale	—90	De când se numesce femela porumbiță? Poveste de Laur. Ciorbea	—12	„Nopti de iernă”. Novele pentru popor de G. Simu	1—
Predice populare pe dominece și sârbăt. ocașionali și pentru morți de Gavril Pop. Tom. I., II., III. și IV. Fiescecare tom costă câte	1.—	Două turturele de aur. Poveste de Laur. Ciorbea	—12	Nu mă uita. Colecțiune de versuri funebrele, urmate de iertăciuni, epitafiă ș. a.	—25
Predice pre toate Dominecele și sârbătorile de peste an de Dr. Em. Elefterescu	1.60	Din trecutul Silvaniei. Legendă de Victor Rusă	—60	Opera unui om de bine. Novelă origin. — continuarea novejii „Idealul perdut” — de Paulina C. Z. Rovinar	—10
Rogațiunea D-lui Tatăl nostru explicată pe scurt de Ioan Boroș	—10	Dile negre. Versuri de Petrea dela Cluș — cu o prefață de G. Simu	—25	Poesii de Vasiliu Ranta-Buticescu. Un volum de 192 pagine, cuprinde 103 poesii bine alese și arangiate Prețul redus (dela 1 fl. 20 cr. la)	—60
Reunirea Românilor din Transilvania și Ungaria. Studiu National-istoric-religios de Nicolau Manegutiu propres.	2.—	El trebuie se se însöre. Novelă de Maria Schwartz, trad. de N. F. Negruțiu	—15	Povestiri alese de Petra-Petrescu, Spedate franco	—80
Resultatele filosofiei seu cunoscințele cele mai de frunte despre natura spirituală a omului, despre relațiunile și scopul lui, espuse în mod popular de prof. Dr. Ios. Frapport, prelucrat în traducere liberă de I. Papiu	—60	Economia, pentru scölele popor. de T. Roșiu. Ed. II.	—15	Pietatea poporului român seu cântări evlavioase pentru cei-ce merg la mănăstire, la locuri sante și în procesiuni. Comp. de doi preoți g. c. Mureșeni din diec. g. c. Oradei-M.	—10
Toma a Kempis despre imit. lui Christos, tradus de pe originalul latin de Gavril Pop canonic	1.15	Felicitări în poesii și prosă la anul nou, diua nascerei și diua numelui cătră tată, mamă, moși, unchi, mătușe, nănași, tutori, preoți, invetători și binefăcători, precum și alocațiuni și vorbiri cu diferite ocașii scolastice. de George Simu	—20	Păcală și Tăudală. Poveste de George Cătană	—10
Tipicul preoțesce din cărțile rituale prelucrate de Tit Bud vicariu	—55	Filoxera omenimei. Câte-va cuvinte despre vinars, de A. Boca Velcherianul	—08	Pretinul sâtenului român. Sfătuirii în formă de dialog pentru elevi și adulți, compus de Ioan Pop Reteganul	—30
Cartea durerii tradusă din limba franceșă de Iacob Afu Niculescu	—70	Gruia lui Novae	—12	Proba de foc. Comediă într'un act de A. Kotzebue, localisată de Irina Sonea Bogdan	—15
		Horia lui Pinteza vitezul	—06	Prin mörte la victoria. Comediă într'un act de Kotzebue, localisată de Irina Sonea-Bogdan	—10
		Idealul perdut. Novelă originală de Paulina C. Z. Rovinara	—10	Probitatea în copilărie. Schiță din sfera educațiunei după Ernest Legouvé	—06
		Infușta mândriei. Novelă de P. C. Z. Rovinar	—15	Povestile Bănatului. De George Cătană inv. Tom. I. II. III. à 25 cr. câte 3 tom.	—65
		Leonat cel tinăr. Istoriă în versuri de Ioan Pop Reteganul (cu o ilustrațiune), o broșură cu conținut foarte glumeț. Ca în toate scrierile D-lui Ioan Pop Reteganul, așa și în această observă omul o adâncă pătundere în mora-	—20	Sfaturi de aur seu calea cătră fericire de Ar. B. Velchereanu	—25
				Starosteile, adecă Datini dela nunțile Românilor Ardeleni. Adunate de Ion Pop Reteganul	—25
				Spieire din istoria pedagogiei la noi — la Rom. De V. Gr. Borgovan	—10

Tot de aici se pot procura tot soiul de cărți școlastice și altele apărute ori și unde, **recuise de scris pentru scöla și cancelarie**, tot soiul de tipărituri oficiöse.

Tipografia noastră primesce spre efectuare tot soiul de lucrări tipografice cu prețurile cele mai moderate.

— Cataloge se trimit ori și cui gratis și franco. — Vëndătorilor se da rabatul cuvenit. —

Töte comandele sunt a se adresa la:

Tipografia „AURORA” A. Todoran,
în Gherla — Szamosujvár.